

Sprawozdanie Komisji administracyjnej

o przedłożeniu rządowem w przedmiocie krajowego funduszu policyjnego.

Wysoki Sejmie!

Przy uchwaleniu ustawy państwowej z dnia 10. Maja 1873 (Dz. u. państ. Nr. 108), zawierającej postanowienia policyjno-karne przeciwko próżniakom stroniącym od pracy i włóczęgom, powzięła Izba Deputowanych Rady państwa rezolucyą, w której wyraziła przekonanie, że urządzenie, utrzymanie i zarząd zakładów pracy przymusowej, a względnie zakładów poprawy, o których wspominają §§. 13., 17. i 18. powyższej ustawy, powinny na przyszłość należeć do Państwa i zawezwała c. k. Rząd, aby względem odebrania we własny zarząd istniejących zakładów krajowych tego rodzaju zawiązał potrzebne rokowania.

Izba Panów Rady państwa nie przystąpiła do tej rezolucji i objawiła zapatrywanie, w obec którego c. k. Rząd uznał za potrzebne przedewszystkiem obznajomić się dokładnie ze stosunkami istniejących zakładów pracy przymusowej i domów poprawy i wstrzymać dalsze postanowienia w tej mierze na tak długo, dopóki od Reprezentacyj krajowych nie otrzymała oświadczenia, czy i pod jakimi warunkami zgodzą się na oddanie Państwu takich pod ich administracyą będących zakładów, tudzież funduszków na cele tych zakładów przeznaczonych, a pod zarządem kraju zostających.

W naszym kraju nie ma obecnie zakładów korekcyjnych, w ścisłem tego słowa znaczeniu, istnieją tylko przy domach karnych, tak męzkim jak żeńskim oddziały dla korekcyonistów i korekcyonistek utrzymywane z dochodów „krajowego funduszu policyjnego“ pod zarządem kraju będącego.

Za pośrednictwem przedłożenia J. E. Namiestnika z d. 22. Września r. b. objawił Wys. c. k. Rząd życzenie, ażeby Reprezentacya krajowa oświadczyła się, czy, a ewentualnie pod jakimi warunkami zgadza się na oddanie Państwu rzeczzonego „krajowego funduszu policyjnego.“

Szczegóły dotyczące początku, rozwoju, zmian i obecnego stanu tego funduszu wyczerpująco wyłożone zostały w przytoczonym przedłożeniu J. E. Namiestnika.

Komisya administracyjna powołując się co do tych wszystkich szczegółów na rzeczony przedłożenie, uważa za potrzebne przytoczyć jedynie, że do zakładowego majątku „krajowego funduszu policyjnego“ należą obecnie:

- 1) realność przy kościele św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod Nr. 20³/₄, która ma przejść na mocy zezwolenia Sejmowego z dnia 17. Stycznia b. r. na własność funduszu karnego za sumę zł. w. a. 120.000, jak tylko zawarta pomiędzy Wydziałem krajowym a funduszem karnym umowa sprzedaży i kupna przez Wys. c. k. Ministerstwo sprawiedliwości potwierdzoną zostanie; a ponieważ zatwierdzenie to wkrótce jest spodziewane, właściwie więc nie realność, tylko wypłacić się za nią mającą sumę jako własność krajowego funduszu policyjnego uważać należy.
- 2) Kapitał zahypotekowany na realności w Krakowie pod liczbą domu 86 i 87 w kwocie zł. pols. 109 gr. 1.
- 3) Kapitał w papierach wartości nominalnej zł. a. w. 7.700.
- 4) Pozostała reszta przy zamknięciu rachunków za rok 1873 w kwocie zł. a. w. 4.017.

Niestale zaś dochody tego funduszu stanowią grzywny policyjne i zwroty kosztów za utrzymanie korekcyonistów i korekcyonistek, które to dochody są bardzo nieznaczne.

Z przedstawienia objętego w zacytowanym przedłożeniu J. E. Namiestnika okazuje się, że obecne umieszczanie korekcyonistów w naszym kraju zupełnie nie odpowiada zamierzonemu celowi, i że dla braku właściwych domów roboczych i poprawy przepisy §§. 13., 17. i 18. ustawy państwowej z d. 10. Maja 1873 Nr. 108 nie mogą znaleźć w tutejszych sądach dostatecznego zastosowania.

Potrzeba zaradzenia tej niedogodności jest widoczną.

Ponieważ w myśl przytoczonej rezolucyi Izby Deputowanych Rady Państwa koszta urządzenia i utrzymywania domów roboczych i poprawy spadać mają na przyszłość na Państwo, i tym sposobem kraj od ponoszenia tego ciężaru ma być uwolnionym; na mocy zaś Najwyższego postanowienia objawionego w dekrete kancelaryi nadwornej z dnia 24. Czerwca 1843 l. 19112 (zbiór praw. ust. galic. z r. 1843 Nr. 125 str. 350) dochody z „krajowego funduszu policyjnego“ nie mogą być użyte na inne cele jak korekcyjne, komisya administracyjna jest zdania, że w razie przyjęcia na Skarb państwa kosztów utrzymywania korekcyonistów, należałoby Rządowi oddawać dochody z tego funduszu o tyle, o ileby wewnątrz kraju na cele korekcyjne użyte zostały, w razie zaś gdyby Państwo miało zamiar wybudowania w kraju naszym zakładów korekcyjnych, przyjść mu w tym celu w pomoc samym nawet kapitałem zakładowym funduszu, w każdym jednak razie pod warunkami zapewniającymi krajowi tak własność jak też wyłączny pożytek z tego funduszu i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacya krajowa Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza gotowość oddania dochodów „krajowego funduszu policyjnego“ będącego obecnie pod zarządem kraju, a ewentualnie samego funduszu, w zawiadywanie Państwa, pod następującymi warunkami:

- 1) Z dniem, w którym Skarb Państwa przyjmie w zupełności na siebie utrzymanie korekcyonistów krajowych, dochody z krajowego funduszu policyjnego Rządowi oddawanemi będą, kapitał zaś zakładowy pozostanie pod zarządem kraju.

- 2) Dochody z funduszu tego pochodzące, a z końcem każdego roku na cele korekcyjne wewnątrz kraju nieużyte, doliczane będą do kapitału zakładowego funduszu.
- 3) Jeżeli Rząd przedsięwzięcie budowę domów roboczych i domów poprawy wewnątrz kraju, natenczas sam kapitał zakładowy funduszu, do rozporządzenia oddanym być może. Część kapitału na ten cel nie użyta pozostanie pod zarządem kraju.
- 4) Kapitał zakładowy w miarę oddawania go do rozporządzenia Rządu, zabezpieczony być winien hipotecznie jako własność krajowa na stawiać się mających domach pracy i poprawy, lub też na innych odpowiedniej wartości nieruchomościach, własnością państwową będących.
- 5) Gdyby w przyszłości obok zakładów korekcyjnych państwowych miały być zaprowadzone podobne zakłady krajowe, lub gdyby koszt utrzymania korekcyjonistów miał na skutek późniejszej ustawy państwowej, znowu być przeniesiony na kraj, natenczas oddane do rozporządzenia państwa summy z „krajowego funduszu policyjnego“ pochodzące, powinny być w zupełności krajowi zwrócone.

Kraiński,
przewodniczący.

J. Badeni,
sprawozdawca.

